

Dechové cvičení

Hlasové cvičení

Píseň

Pohyb, tanec

Rytmecké cvičení

Hudební nauka

Opakování

Poslech

Hudební výchova 3. ročník

11. PREZENTACE

Opakování z druhého ročníku

- **Dynamická znaménka - piano, mezzoforte, forte**
- **Rytmus, takt, taktová čára**
- **Nota čtvrt'ová, osminová**
- **Nota čtvrt'ová, osminová, stoupavá, klesavá melodie – úkol**

**Wolfgang Amadeus Mozart – poslech:
MENUET**

Z malé noční hudby

CD 3. ročník BIANKA č. 16

Hlasové desatero

- 1) Dbej na správné držení těla.
- 2) Dýchej vědomě a prováděj dechová cvičení.
- 3) Před „použitím“ hlasivky probudí.
- 4) Prováděj hlasová cvičení.
- 5) Vždy hlídej přirozenou barvu i sílu svého hlasu.
- 6) Mluv i zpívej s důkladnou artikulací.
- 7) Užívej pestře intonace, tempa a pauz.
- 8) Hlasivky netrap v horku, v zimě nebo v nemoci.
- 9) Procvičuj zpěv a řeč pokaždé, když máš příležitost.
- 10) Po delším zpěvu nechej své hlasivky odpočinout.□.

Dechové cvičení (2-3 min.)

Dechové cvičení

Děti se rovně posadí, jednu ruku si položí na hrudь, druhou na břicho.
Před začátkem cviku výdech. Cvičení rozdělíme na tři doby: první doba předklon, druhá doba – výdrž, třetí doba – vzpřim. Při předklonu vdechujeme, na druhou dobu zadržíme dech, na třetí dobu vypouštězároveň s prováděním pohybu. Vdech musí být mimovolný, nesmí to být schválně nabíráni vzduchu. Zadržení je zatím okamžik klidu, vzduch, který při předklonu vnikl do plic, naplňuje zdánlivě břicho – to zjistí ruka na břicho položená. Ruka na hrudi zjišťuje, že dech vůbec nenaplňuje horní část hrudi, ale umíšťuje se dole. Výdech začíná současně s pohybem vzpřímení a trvá tak dlouho jako tento pohyb. Každou ze tří etap cviku rozdělíme na tři doby. Tím dostaneme klidný, pozvolný postup cviku, chvíle zadržení je zdůrazněna.

Vdechujeme nosem a pootevřenými ústy zároveň.

Jazykolam:

ŠEL PŠTROS S PŠTROSICÍ A PŠTROSÁČATY.

- a) Přečti jazykolam.
- b) Budeme zrychlkovat tak, abychom na jeden nádech řekli větu vícekrát – samozřejmě srozumitelně.

Hlasové cvičení

- Nácvík hlavového tónu – představíme si, že jsme kukačky a zakukáme si – zakukáme na tónech c²-

a¹:

- Při kukání otvíráme ústa (vysoce vyklenuté měkké patro a oválné napětí rtů), dbáme na to, aby děti nekřičely. Několikrát zakukáme.
- Několikrát zahoukáme jako vlak (nejdříve na tónu c² , pak na tónu a¹)..

Hlasové cvičení

Další uvedená cvičení opět zakukáme, potom zahoukáme jako vlak.

ku ku ku ku...
hú hú hú hú...

Kukačky jsou ptáci samotářtí, takže je nikdy nenajdeme ve velkých hejnech či skupinách. Žijí skrytě. Pokud ji spatříte - tak spíše za letu, kdy připomíná menšího dravce. Živí se především hmyzem. Velmi ráda má velké brouky, housenky a motýly. Svá vejce vkládají do hnízd jiných ptáků. Na samčí hlas vábícím samičky typickým voláním „kuku“ samice odpovídají „kvíkkvíkkvík“. Podle tradice má každá dívka, zaslechně-li kukaččí hlas, spočítat kolikrát zakuká a podle toho zjistí, za kolik let se vdá.

Píseň (7-10 min.)

Píseň

Pohyb, tanec

Poznávání písničky podle melodie: _____
opakování známých písni z druhého ročníku.
Učitel zpívá část melodie dříve naučené písni.
Děti hádají, o jakou píseň se jedná. Při správné
odpovědi si společně píseň zazpíváme.
(4 – 5 písni, můžeme zařadit i píseň s pohybem).

Rytmické cvičení - úkol

a) Přečti si říkanku: Už je podzim
Už je podzim, hnědá hlína
lepí se nám na paty
a z modrého nebe zbylo
jenom Hance na šaty.

b) Říkanku říkej středně silně (mf) a přitom tleskej rytmus.

c) Prohlédni si rytmický zápis říkanky:

- Jaké hodnoty mají noty, kterými je říkanka zapsaná?
- Kromě not najdeme v zápisu i pomlku – jak se tato pomlka nazývá?
- Co je to pomlka?
- Jakou pomlku ještě znáte?

d) Znovu říkej říkanku – opět středně silně (mf) a při říkance pochoduj (každý krok znamená jednu dobu). Doby jsou v rytmickém zápisu říkanky vyznačeny, každá podtržená slabika je jedna doba.

e) Dokážeš doby také vytleskat nebo zahrát na rytmický nástroj? (řešení na další straně)

2/4 Už je pod- zim, hně- dá hli- na ||

2/4 lepí se nám na pa- ty ||

2/4 a z mod- rě- ho ne- be zby- lo ||

2/4 je-nom Han-ce na ša- ty. ||

Rytmické cvičení - řešení

Úkol c) - noty jsou osminové

- pomlky jsou osminové
- pomlka je místo v písni, kdy se nezpívá ani nehraje, mlčí se
- známe ještě pomlku čtvrtovou

Úkol e) – doby můžeme pouze tleskat nebo hrát na zvolený rytmický nástroj – hůlky, dřevěný blok, prstové činely, bubínek.

Můžeme také děti rozdělit na dvě skupiny – jedna skupina tleská nebo hraje rytmus (hůlky), druhá skupina pochoduje nebo hraje doby (bubínek, dřevěný blok).

Dynamická znaménka - p, f, mf

Hudební nauka

Opakování

ZVĚDAVÝ VRABEC

p Ve škole je všechno tiše,
žáček na tabuli píše.

Vrabec kolem letí,
ptá se milých dětí:

f Čím čarara –
čím ta čára?
Čím čarara –
čím ta čára?

mf Křídou, pane vrabče.
Děkuji ti, chlapče -

f tím ta čára,
čím čarara
tím ta čára,
čím čarara.

(František Hrubín)

Přečti si říkanku Zvědavý vrabec.

Všimni si dynamických znamének u říkanky (p, mf, f) – co znamenají?

Říkanku říkej znovu podle těchto dynamických znamének. POZOR – f – silně, ale nekřičet.

(řešení na další straně)

Dynamická znaménka - p, f, mf - řešení

Hudební nauka

Opakování

Úkol b) – p – piano – slabě

- mf – mezzoforte /čti mecoforte/ - středně silně
- f – forte – silně

Rytmus, takt, taktová čára - úkol

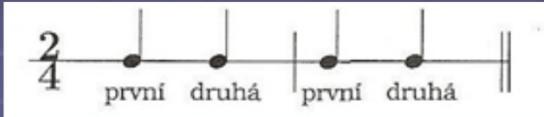
Rytická cvičení ve 2. ročníku jsme tleskali pomocí slabik:
Zatleskej rytmus (můžeš si pomoci slabikami):

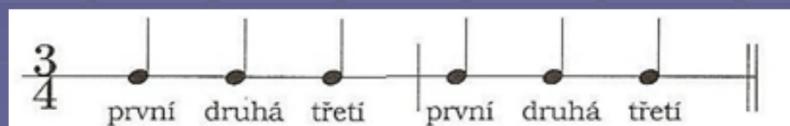
Rytické cvičení je rozděleno čarami na několik částí.

- Jak se nazývají tyto části?
- Jak se nazývají čáry, které je rozdělují?

Slabiky nahradíme počítáním – každou notu čtvrtovou počítáme na jednu dobu, např.:

Počítáme vždy až k taktové čáre, v dalším taktu začínáme počítat opět od „první“:

(řešení na další straně)

Rytmus, takt, taktová čára- řešení

Hudební nauka

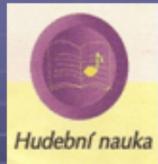

Opakování

Úkol a) – rytmické cvičení vytleskat (ještě si můžeme pomoci slabikami)

Úkol c) – rytmické cvičení je rozděleno taktovými čarami na jednotlivé takty – můžeme dát žákům úkol – spočítaj, kolik taktů má toto cvičení.

Hudební hádanky

1. TAKTNĚ O TAKTU

TAKT - ???

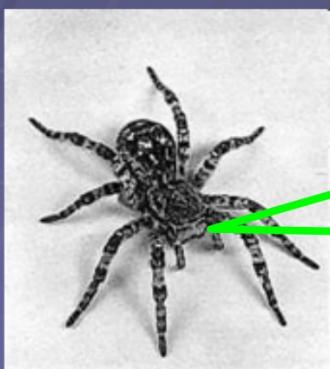
TAKTOVKA – hůlka, kterou dirigent nabádá orchestr k pořádku

TAKTOVÁNÍ – základní znázornění počtu dob v taktu

TAKTIKA – promyšlené jednání

TAKTNÍ – ohleduplný, pozorný

Příklad taktního chování:

„Slečno muško,“ pravil osminohý,
„když dovolíte, omotám si vás
pavučinkou, abyste mi nenastydla.“

(řešení na další straně)

Hudební hádanky - řešení

Hudební nauka

Opakování

**Takt = část notové osnovy
ohraničené taktovými čarami.**

Nota čtvrt'ová, osminová

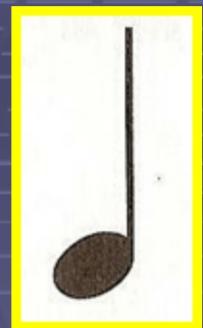

1. Víme, že notu čtvrt'ovou počítáme na jednu dobu – ke každé notě říkáme jedno slovo (první, druhá atd.)

první

druhá

první

2. Naučíme se počítat i notu osminovou. Nota osminová trvá půl doby – ke každé řekneme jenom půl slova.

prv-

ní

prv -

prv - ní

Nota osminová - úkol

Hudební nauka

Opakování

Vyzkoušej si vytleskat osminové noty v taktech:

2
4
prv-ní dru-há prv-ní dru-há ||

V jakém taktu jsou tyto písničky? Zakroužkuj noty osminové. Najdi, kde melodie stoupá a kde klesá. Naznač šípkami.

Do-li-ny, do-li-ny, čo-že je pod ni- mi

Škubejte, kravičky, na ú- ho- ře.

Vy-le-tě-la ho-lu-bič-ka ze ská- ly.

(řešení na další straně)

Nota osminová - řešení

Hudební nauka

Opakování

Vyzkoušej si vytleskat osminové noty v taktech:

2
4

prv-ní dru-há prv-ní dru-há

V jakém taktu jsou tyto písničky? Zakroužkuj noty osminové. Najdi, kde melodie stoupá a kde klesá. Naznač šípkami.

Doh-ny, den-ny, co ze je pod ni- mi

Škubejte, kružely, na ú-ho- ře.

Vyletěla no-lu-bič-ka ze ská- ly,

Nota čtvrt'ová - úkol

Hudební nauka

Opakování

Vyzkoušej si vytleskat čtvrtové noty v taktech.

2
4 první druhá

Tleskej čtvrtové i osminové noty.

3
4 první druhá třetí prv-ní dru-há třetí

Zakroužkuj noty čtvrtové. Píseň si můžeš zazpívat.

(řešení na další straně)

Doliny, doliny

Ze Slovenska

[Zvolna] *mf* (1) G D G Ami D
Do-li- ny, do-li- ny, čo- že je pod ni- mi?
Ami D G D G
Stu- de- ná vo- dič- ka te- čie do- lu ni- mi.

Nota čtvrt'ová - řešení

Vyzkoušej si vytleskat čtvrt'ové noty v taktech.

2
4 první druhá

Tleskej čtvrt'ové i osminové noty.

3
4 první druhá třetí prv-ní dru-há třetí

Zakroužkuj noty čtvrt'ové.

Doliny, doliny

[Zvolna] *Ze Slovenska*

Doliny, doliny, čože je pod ni-mi?

Stu-de-ná vo-dič-ka te-čie do-lu ni-mi.

The musical notation consists of two staves in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The first staff starts with a dynamic 'mf'. The notes circled in red are the quarter notes: the first note in each measure of the first line, and the first note in each measure of the second line. The lyrics correspond to the circled notes.

Poslech

Poslech: MENUET

Z malé noční hudby

CD 3. ročník BIANKA č. 16 (2:11)

Wolfgang Amadeus Mozart

(27. 1. 1756 Salzburg – 5. 12. 1791 Vídeň) byl klasickistní hudební skladatel a klavírní virtuos, geniální hudebník, který za svého života vytvořil 626 děl světského i duchovního charakteru – opery, operety, koncerty, komorní hudbu, mše a chorály.

Zápis - noty dopíšeme společně.

Tóny slyšíme, noty pišeme do nosové osnovy.

Nosa čtvrtová hrá 1 dobu.

Nosa osminová hrá půl doby.

Seznam použitého materiálu

- Hudební výchova 3 – učebnice pro 3. ročník základní školy.
Nakladatelství Nová škola.
- Metodický průvodce učebnicí Hudební výchova 3 pro 3. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Hudební výchova pro 3. ročník základní školy. Nakladatelství SPN.
- Vlasta Beilová. Barevné cinkání s obrázky Miloše Nesvadby. První krůčky do světa hudby.
Nakladatelství MUSIC DISTRIBUCE.
- Nauč mě písničky. Nakladatelství AXIÓMA Praha.
- Internetové stránky GOOGLE:www.priroda.cz/lexikon.php?detail=1170
- CD Posloucháme hudbu ve škole ve 3. ročníku, vydavatelství BIANKA
- Náměty pro tvořivé vyučování na 1. stupni ZŠ – RAABÍK
- CD RAABE – Hudební nástroje – Emil Hradecký
- Hudební nástroje – Doprovodný text k CD Hudební nástroje –RAABE
- Hudební nástroje – Obrazový materiál k CD Hudební nástroje – RAABE
- Velká obrazová encyklopédie SLAVNÉ OSOBNOSTI
- Internetové stránky GOOGLE
www.onlineobchody.com/fff.php?q=houpy%20kroupy&p=82
cs.wikipedia.org/wiki/Wolfgang_Amadeus_Mozart
cs.wikipedia.org/wiki/Pštros_dvouprsty

